

ZAKON

O INVESTICIONO - RAZVOJNOM FONDU CRNE GORE

("Službeni list Crne Gore", br. 088/09 od 31.12.2009, 040/10 od 22.07.2010, 080/17 od 01.12.2017)

Član 1

Ovim zakonom uređuje se osnivanje, djelatnost, ovlaštenja i organizacija Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore (u daljem tekstu: Fond).

Član 2

Fond posluje u cilju podrške ekonomske politike Vlade Crne Gore i podsticanja: ubrzanog privrednog razvoja Crne Gore, dinamiziranja rasta mikro, malih, srednjih i velikih privrednih subjekata, ravnomjernijeg regionalnog razvoja, konkurentnosti i likvidnosti privrednih subjekata, proizvodnje i usluga orijentisanih prema izvozu, proizvodnje kojom se smanjuje uvozna zavisnost, finansiranja infrastrukturnih projekata, projekata vodosnabdijevanja, tretmana otpadnih voda i zaštite životne sredine, efikasnog sprovođenja i okončanja procesa privatizacije prodajom kapitala stečenog u procesu svojinske i upravljačke transformacije, kao i podsticanja finansiranja drugih projekata od lokalnog, regionalnog i državnog značaja.

U cilju pružanja podrške razvoju preduzetništva, a radi olakšanog pristupa finansijskim sredstvima korisnika kredita, u okviru Fonda, obrazuje se Garantni fond kao poseban organizacioni dio, u skladu sa statutom Fonda.

Član 3

Fond ima svojstvo pravnog lica sa pravima i obavezama utvrđenim zakonom i opštim aktima Fonda.

Fond se osniva i posluje kao akcionarsko društvo, u skladu sa ovim zakonom.

Naziv Fonda je: Investiciono-razvojni fond Crne Gore A.D.

U poslovanju sa inostranstvom Fond može da koristi naziv na engleskom jeziku koji glasi: "Investment and Development Fund of Montenegro".

Sjedište Fonda je u Podgorici.

Član 4

Fond za svoje obaveze odgovara svojom imovinom.

Za obaveze Fonda bezuslovno i neopozivo na prvi poziv jemči Crna Gora, bez izdavanja posebne garancije.

Odgovornost Crne Gore iz stava 1 ovog člana je solidarna i neograničena.

Član 5

Osnivački kapital Fonda ne može biti manji od 50.000.000 eura.

Osnivački kapital Fonda čini cjelokupni kapital Fonda za razvoj Republike Crne Gore, i to:

- 1) novčana sredstva Fonda za razvoj;
- 2) akcije i vlasnički udjeli u preduzećima;
- 3) potraživanja po osnovu prethodno plasiranih kredita;
- 4) potraživanja po osnovu obveznica;
- 5) nepokretnosti i oprema u vlasništvu tog fonda.

Kapital iz st. 2 ovog člana umanjuje se za obaveze po osnovu Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju ("Službeni list RCG", br. 21/04 i 49/07).

Osnivački kapital Fonda čine i sredstva koja su usmjerena Direkciji za mala i srednja preduzeća za finansiranje razvoja malih i srednjih preduzeća.

Ukupan iznos osnivačkog kapitala, broj akcija i nominalna vrijednost akcije utvrdiće se Statutom Fonda, nakon izvršene procjene ovlaštenog procjenjivača i izvršene revizije od strane međunarodne revizorske institucije ovlaštene u skladu sa zakonom.

Ukoliko iznos kapitala iz stava 5 ovog člana bude manji od minimalno utvrđenog iznosa kapitala iz stava 1 ovog člana, nedostajući iznos obezbjeđuje se iz budžeta Crne Gore (u daljem tekstu: Budžet).

Član 6

Prava i dužnosti osnivača Fonda vrši Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).

Član 7

Fond može biti član, osnivač i/ili akcionar, domaćih i međunarodnih finansijskih institucija, privrednih društava u Crnoj Gori i u inostranstvu, uz saglasnost osnivača.

Član 8

Fond može koristiti međunarodne fondove, zaduživati se u Crnoj Gori i u inostranstvu na tržištu novca i kapitala u svrhu obavljanja djelatnosti u skladu sa zakonom i aktima poslovne politike Fonda, uz saglasnost osnivača.

Član 9

Fond može da kupuje i prodaje hartije od vrijednosti, udjele, na domaćem i inostranom tržištu u skladu sa zakonom i aktima poslovne politike Fonda, uz saglasnost osnivača.

Član 10

Kriterijumi i uslovi za korišćenje sredstava Fonda utvrđuju se aktima poslovne politike Fonda uz saglasnost Vlade.

Akti poslovne politike Fonda utvrđuju se u skladu sa ekonomskom politikom i strateškim dokumentima Vlade.

Fond donosi godišnji plan rada, finansijski plan i srednjoročni program rada, uz saglasnost Vlade.

Član 11

Sredstva za poslovanje Fond stiče:

- 1) iz prihoda ostvarenih poslovanjem Fonda;
- 2) prodajom akcija i udjela iz portfelja Fonda;
- 3) iz ostatka likvidacione ili stečajne mase, prodajom preostale imovine u slučaju likvidacije ili stečaja sprovedenog nad društvom u vlasništvu Fonda;
- 4) iz dobiti društava u kojima Fond ima akcije ili udjele;
- 5) izdavanjem hartija od vrijednosti;
- 6) iz anuiteta po osnovu kreditnih plasmana i investicione aktivnosti Fonda;
- 7) uzimanjem kredita i pozajmica u zemlji i inostranstvu, kao i primanjem donacija;
- 7a) naplatom premija i drugih sredstava pri obavljanju poslova osiguranja izvoza u skladu sa ovim zakonom;
- 8) iz drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Sredstva za formiranje Garantnog fonda obezbjeđuju se iz Budžeta, u skladu sa zakonom.

Sredstva za obavljanje poslova osiguranja izvoza obezbjeđuju se iz Budžeta, u skladu sa zakonom.

Član 12

Djelatnost Fonda je:

- 1) odobravanje kredita, obavljanje faktoringa i drugih oblika otkupa potraživanja i izdavanje garancija kojima se naročito:
 - podstiče osnivanje, razvoj i održivost mikro, malih, srednjih i velikih privrednih subjekata i preduzetnika;
 - pruža podrška infrastrukturnim projektima, projektima vodosnabdijevanja i zaštite životne sredine;
 - finansiraju projekti od lokalnog, regionalnog i državnog značaja;
 - podstiče konkurentnost crnogorskih proizvoda i usluga;
 - podstiče zapošljavanje;
- 2) izdavanje garancija za uredno izmirenje obaveza korisnika kredita, čije pokriće čine sredstva Garantnog fonda;
- 3) osiguranje izvoza roba i usluga iz Crne Gore od netržišnih rizika (u daljem tekstu: osiguranje izvoza);

- 4) kreditiranje u funkciji podrške socijalnom preduzetništvu, samozapošljavanju, iniciranju novog investicionog ciklusa i razvoju i jačanju početnog biznisa;
- 5) obavljanje poslova vezanih za prodaju kapitala u portfelju Fonda;
- 6) obavljanje ostalih poslova i aktivnosti kojim se obezbjeđuje podrška unaprijedenju preduzetništva i ekonomskom razvoju, i
- 7) obavljanje i drugih poslova utvrđenih zakonom.

Fond može da obavlja i druge poslove koje mu povjeri Vlada kada ocijeni da je to u interesu ekonomskog razvoja Crne Gore.

Fond odobrava kredite direktno ili indirektno, posredstvom banke i drugog pravnog lica ovlašćenog za odobravanje kredita.

Poslove osiguranja izvoza Fond obavlja u ime i za račun Crne Gore.

Bliži uslovi i način obavljanja poslova osiguranja izvoza uređuju se propisom koji donosi Vlada.

Član 12a

Fond je dužan da rizike kojima je izložen u svom poslovanju svodi na najmanju mjeru, rukovodeći se principima sigurnosti, solventnosti, likvidnosti, disperzije rizika i očuvanja realne vrijednosti kapitala.

Minimalne standarde za upravljanje rizicima za Fond propisuje Centralna banka Crne Gore (u daljem tekstu: Centralna banka).

Član 12b

Fond je dužan da održava koeficijent adekvatnosti kapitala na nivou od minimalno 8%.

Koeficijent adekvatnosti kapitala predstavlja odnos kapitala i stavki aktive i vanbilansa, a izračunava se za Fond u skladu sa propisom koji donosi Centralna banka.

Član 12c

Fond je dužan da Centralnoj banci dostavlja izvještaje za registar kreditnih zaduženja koji vodi Centralna banka, u rokovima i sa sadržajem utvrđenim propisom Centralne banke.

Član 12č

Ako Fond, na zahtjev Vlade, odobri plasman ispod tržišnih uslova, Vlada će Fondu nadoknaditi razliku do visine prihoda koji bi bili ostvareni plasmanom po tržišnim uslovima.

Za projekte kojima se doprinosi razvoju određenih područja ili djelatnosti koje finansira Fond, po predlogu Vlade, radi očuvanja finansijske održivosti Fonda, Vlada:

- izdaje Fondu posebnu garanciju na cjelokupan iznos plasiranih sredstava, i/ili
- nadoknađuje nastale gubitke Fonda po osnovu realizacije tih projekata iz sredstava Budžeta.

Prilikom podrške projektima od strane Fonda po predlogu Vlade i nadoknade sredstava od strane Vlade iz st. 1 i 2 ovog člana primjenjivaće se propisi kojima se uređuje državna pomoć.

Član 12ć

Dobit poslovne godine raspoređuje se u rezerve Fonda.

Fond nije obveznik plaćanja poreza po odbitku na kamate koje Fond plaća na novčana sredstva dobijena od strane međunarodnih finansijskih institucija.

Član 13

Organi Fonda su Skupština, Odbor direktora i Izvršni direktor.

Članove Odbora direktora imenuje i razrješava Skupština Fonda.

Odbor direktora Fonda ima tri člana.

Član 14

Skupština Fonda:

- 1) donosi statut Fonda i vrši njegove izmjene i dopune;
- 2) imenuje i razrješava članove Odbora direktora i imenuje revizora;
- 3) odlučuje o politici naknada i o naknadama članova Odbora direktora u skladu sa finansijskim planom;
- 4) usvaja izvještaj o radu Fonda;

-
- 5) usvaja godišnje finansijske iskaze, sa mišljenjem revizora;
 - 6) donosi odluku o raspolaganju imovinom društva (kupovini, prodaji, zakupu, zamjeni, sticanju ili raspolaganju na drugi način) čija je vrijednost veća od 20% knjigovodstvene vrijednosti imovine Fonda, ako statutom Fonda nije utvrđeno niže učešće;
 - 7) odlučuje o povećanju ili smanjenju akcijskog kapitala Fonda utvrđenog statutom Fonda, zamjenjuje akcije jedne klase akcijama druge;
 - 8) donosi odluku o osnivanju privrednih društava, dokapitalizaciji, osnivanju domaćih i međunarodnih finansijskih institucija i članstvu u međunarodnim finansijskim institucijama;
 - 9) na zahtjev Odbora direktora, razmatra pitanja iz njegove nadležnosti koja se odnose na poslovanje Fonda; i
 - 10) obavlja druge poslove utvrđene zakonom i statutom Fonda.

Član 15

Odbor direktora Fonda:

- 1) utvrđuje kriterijume i uslove za korišćenje sredstava Fonda;
- 1a) odlučuje o izdavanju garancija za uredno izmirenje obaveza korisnika kredita iz sredstava Garantnog fonda;
- 2) donosi godišnji plan rada Fonda, finansijski plan i srednjoročni program rada;
- 3) donosi odluke o korišćenju sredstava Fonda, u skladu sa aktima poslovne politike Fonda;
- 4) utvrđuje investicionu politiku Fonda;
- 5) odlučuje o plasiranju sredstava Fonda po kriterijumima i uslovima utvrđenim aktima poslovne politike;
- 6) donosi odluke o zaduživanju u zemlji i inostranstvu;
- 7) odlučuje o imenovanju predstavnika Fonda u organima upravljanja privrednih društava i drugih organizacija i institucija;
- 8) donosi akt o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Fondu;
- 9) razmatra i predlaže Skupštini Fonda na usvajanje godišnje finansijske iskaze Fonda, sa mišljenjem revizora i izvještaj o radu Fonda;
- 10) donosi poslovnik o svom radu;
- 11) donosi opšte akte Fonda u skladu sa Statutom Fonda;
- 12) raspisuje programe finansijske podrške za dodjelu sredstava Fonda;
- 13) odlučuje o drugim pitanjima u skladu sa Statutom Fonda i zakonom;
- 14) podnosi Vladi i Skupštini Crne Gore izvještaj o radu Fonda i godišnje finansijske iskaze sa mišljenjem revizora, do kraja juna tekuće za prethodnu godinu;
- 15) utvrđuje politike i procedure za upravljanje rizicima kojima je Fond izložen u poslovanju;
- 16) usvaja godišnji plan i izvještaj interne revizije;
- 17) odobrava uvođenje novih instrumenata finansijske podrške i usluga u poslovanju Fonda;
- 18) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i statutom Fonda.

Član 16

Izvršni direktor:

- 1) predstavlja i zastupa Fond i stara se o zakonitosti njegovog rada;
- 2) organizuje i vodi poslovanje Fonda i vrši nadzor nad radom zaposlenih, na dnevnoj osnovi;
- 3) izvršava odluke Odbora direktora;
- 4) zaključuje ugovore u ime i za račun Fonda;
- 5) podnosi predloge odluka, mjera i zaključaka u vezi sa poslovanjem Fonda Odboru direktora Fonda;
- 6) stara se o izvršenju godišnjeg plana, finansijskog plana i srednjeročnog programa rada;
- 7) stara se o urednoj i blagovremenoj izradi periodičnih izvještaja i godišnjih obračuna;
- 8) odlučuje o dodjeli kredita u iznosu do 50.000 eura i polaganje depozita kod banaka u skladu sa aktima Fonda;
- 9) stara se o izvršenju drugih obaveza koje su mu zakonom i odlukama Odbora direktora povjerene.

Izvršnog direktora Fonda imenuje i razrješava Odbor direktora.

Mandat izvršnog direktora Fonda traje četiri godine i može biti ponovo imenovan.

Član 16a

U okviru Fonda djeluje Garantni odbor.

Garantni odbor daje preporuke i mišljenja Odboru direktora Fonda u vezi izdavanja garancija za uredno izmirenje obaveza korisnika kredita iz sredstava Garantnog fonda.

Sastav i broj članova Garantnog odbora utvrđuje se aktom Vlade.

Stručne i administrativno-tehničke poslove za Garantni odbor obavlja stručna služba Fonda.

Član 17

Stručne i finansijsko-tehničke poslove Fonda obavlja stručna služba Fonda, osim ako ti poslovi nijesu povjereni drugom pravnom licu.

Finansijsko računovodstvene poslove Fond vodi u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo.

Fond nije dužan da sastavlja, dostavlja i objavljuje konsolidovane finansijske izvještaje i konsolidovani izvještaj menadžmenta, za društva u kojima je stekao vlasništvo po osnovu svojinske i upravljačke transformacije, kao pravni sljedbenik Fonda za razvoj Crne Gore, u smislu propisa kojima se uređuju poslovi računovodstva i revizije.

Ako se u postupku procjene fer vrijednosti akcija i vlasničkih udjela Fonda, naslijeđenih od Fonda za razvoj Crne Gore, utvrdi umanjenje fer vrijednosti akcija i vlasničkih udjela, Fond nastalo umanjenje evidentira kroz poziciju kapitala u okviru revalorizacionih rezervi.

Član 18

Javnost rada Fonda ostvaruje se dostavljanjem izvještaja o radu i godišnjih finansijskih iskaza, sa mišljenjem revizora Vladi i Skupštini Crne Gore, radi upoznavanja.

Programi finansijske podrške, koji definišu uslove za korišćenje sredstava Fonda, objavljuju se na internet stranici Fonda.

Fond je dužan da na svojoj internet stranici objavi i podatke u vezi odobrenih plasmana, i to: naziv korisnika sredstava, iznos odobrenih sredstava, namjenu plasmana i mjesto realizacije.

Član 18a

Kontrolu poslovanja Fonda vrši Centralna banka.

U vršenju kontrole iz stava 1 ovog člana, Centralna banka ocjenjuje usklađenost poslovanja Fonda sa ovim zakonom i propisima Centralne banke.

Kontrolu poslovanja Fonda Centralna banka vrši:

- 1) analizom izvještaja, informacija i drugih podataka koje Fond dostavlja u skladu sa ovim zakonom i propisima Centralne banke, informacija i podataka koje dostavlja na zahtjev Centralne banke i drugih podataka o poslovanju Fonda kojima raspolaže Centralna banka, i
- 2) neposrednim pregledom poslovnih knjiga, knjigovodstvene i druge dokumentacije kod Fonda i kod drugog učesnika u poslu koji je predmet kontrole (u daljem tekstu: neposredna kontrola).

Član 18b

Centralna banka obavještava Fond o planiranoj neposrednoj kontroli, po pravilu, deset radnih dana prije početka kontrole.

Kontrola iz stava 1 ovog člana vrši se u toku radnog vremena Fonda, a ako je zbog obima ili prirode kontrole neophodno, Fond je dužan da omogući vršenje kontrole i van radnog vremena.

Član 18c

Kontrolu poslovanja Fonda vrše lica koje Centralna banka ovlasti za vršenje tih poslova (u daljem tekstu: ovlašćena lica).

Fond je dužan da ovlašćenim licima Centralne banke omogući nesmetano vršenje neposredne kontrole i obezbijedi odgovarajuće uslove za obavljanje te kontrole.

Član 18č

Fond je dužan da na zahtjev Centralne banke omogući ovlašćenom licu da obavi neposrednu kontrolu u sjedištu Fonda i na drugim mjestima na kojima Fond, ili drugo lice na osnovu njegovog ovlašćenja, obavlja poslove u vezi sa kojima se sprovodi kontrola.

Fond je dužan da na zahtjev Centralne banke omogući ovlaštenom licu uvid i učini dostupnim poslovne knjige, drugu poslovnu dokumentaciju i administrativne ili poslovne evidencije i elektronske zapise, kao i kontrolu informacione tehnologije i drugih pratećih tehnologija, u obimu potrebnom za obavljanje kontrole.

Član 18c

O izvršenoj kontroli Fonda sačinjava se zapisnik.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, ako se kontrolom iz člana 18a stav 3 tačka 1 ovog zakona ne utvrde nezakonitosti ili nepravilnosti u poslovanju koje zahtijevaju izricanje mjera prema Fondu, ne sačinjava se zapisnik.

Fond može da dostavi Centralnoj banci primjedbe na zapisnik o izvršenoj kontroli u roku od osam radnih dana od dana njegovog prijema.

Centralna banka može neposredno da provjeri navode Fonda date u primjedbama na zapisnik o izvršenoj kontroli i, ako ih ocijeni opravdanim, sačini dopunu zapisnika na koji Fond može da dostavi primjedbe, u roku od tri radna dana od dana prijema.

Centralna banka, u roku od osam dana od dana prijema primjedbi na zapisnik, odnosno dopune na zapisnik o izvršenoj kontroli, u pisanom obliku obavještava Fond o njihovom prihvatanju, odnosno neprihvatanju.

Zapisnik o izvršenoj kontroli ima povjerljiv karakter i ne može se objavljivati u cjelosti ili djelimično, bez saglasnosti Centralne banke.

Član 18d

Ako u postupku kontrole utvrdi nepravilnosti u poslovanju Fonda, Centralna banka može Fondu izreći mjeru pisanog upozorenja, kojom određuje rokove za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti.

Nepravilnostima u poslovanju Fonda, u smislu stava 1 ovog člana smatraju se:

- 1) pad koeficijenta adekvatnosti kapitala Fonda ispod propisanog nivoa;
- 2) postupanja, činjenjem ili nečinjenjem, koja nijesu u skladu sa propisom iz člana 12a stav 2 ovog zakona;
- 3) netačno i neblagovremeno dostavljanje Centralnoj banci izvještaja iz člana 12c ovog zakona.

Ako Fond u roku utvrđenom upozorenjem iz stava 1 ovog člana ne otkloni utvrđene nepravilnosti, Centralna banka o tome dostavlja izvještaj organu državne uprave nadležnom za poslove finansija, sa ocjenom uticaja utvrđenih nepravilnosti na sigurnost i stabilnost poslovanja Fonda.

Član 19

Ako ovim zakonom nije drugačije određeno, na organizaciju i poslovanje Fonda shodno se primjenjuju odredbe zakona kojima se uređuju privredna društva, izuzev odredbi kojima se uređuje likvidacija društva.

Na poslovanje Fonda primjenjuju se odredbe zakona kojima se uređuje faktoring i otkup potraživanja, u dijelu kojim se uređuje način obavljanja tih poslova.

Na osnivanje, poslovanje i kontrolu rada Fonda ne primjenjuju se odredbe zakona kojima se uređuje osnivanje, poslovanje i kontrola rada banaka.

Na položaj i poslovanje Fonda ne primjenjuju se odredbe zakona kojima se uređuju investicioni fondovi.

Na položaj i poslovanje Fonda ne primjenjuju se odredbe zakona kojima se uređuju uslovi i način obavljanja djelatnosti osiguranja i nadzor nad obavljanjem djelatnosti osiguranja.

Na položaj i poslovanje Fonda ne primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju uslovi, način pokretanja i sprovođenja stečaja.

Član 20

Procjena i revizija ukupne vrijednosti osnivačkog kapitala iz člana 5 stav 5 ovog zakona izvršiće se najkasnije do 31. januara 2010. godine.

Član 21

Poslove praćenja i realizacije finansijske podrške razvoja mikro, malih i srednjih preduzeća, koje je obavljala Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća, preuzima Fond danom početka rada.

Prenos sredstava za vršenje poslova iz stava 1 ovog člana i potrebne dokumentacije izvršiće se u skladu sa aktom Vlade.

Član 22

Fond će početi sa radom 31. marta 2010. godine.

Danom početka rada Fonda prestaje sa radom Fond za razvoj Republike Crne Gore.
Fond preuzima sva prava i obaveze Fonda za razvoj Republike Crne Gore.

Član 23

Opremu, sredstva i dokumentaciju Fonda za razvoj Republike Crne Gore preuzima Fond danom početka rada.
Zaposlene u Fondu za razvoj Republike Crne Gore preuzima Fond do donošenja opšteg akta o organizaciji i sistematizaciji Fonda.

Zaposleni koji ne budu raspoređeni u skladu sa opštim aktom iz stava 2 ovog člana prava iz radnog odnosa ostvaruju u skladu sa opštim propisima o radu.

Član 24

Organi Fonda za razvoj Republike Crne Gore i organ državne uprave nadležan za poslove finansija preduzeće sve neophodne mjere i radnje radi upisa Fonda u Centralni registar Privrednog suda.

Član 24a

Podzakonska akta, na osnovu ovlašćenja utvrđenih ovim zakonom, donijeće se u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 24b

Statut Fonda uskladiće se sa odredbama ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu podzakonskih akata iz člana 24a ovog zakona.

Član 25

Danom početka rada Fonda prestaje da važi Zakon o Fondu za razvoj Republike Crne Gore ("Službeni list RCG", broj 46/92 i "Službeni list CG", broj 12/07).

Član 26

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".